

De 11de eeuw : De bouw van de Donjon

Rond 900 voerden de **Vikings** in onze streken strooptochten uit op zoek naar kostbare voorwerpen. Deze bevonden zich vooral in de kloosters, die dikwijls het slachtoffer werden.

In die tijd had de Duitse keizer (de **leenheer** of suzerain) de hertog van **Brabant** als **leenman** (of **vazal**). De hertog was hierdoor verzekerd van de bescherming van de **Duitse keizer**. De hertog van zijn kant was dan weer leenheer ten opzichte van zijn vazallen, de heren van Kraainem. Rond 1000 hadden dezen Sterrebeek afgenomen van de abdij van Nijvel.

Zij bouwden versterkingen - burchten - en ommuurden de nederzettingen. Het Ridderlijk Hof Ter Meeren in Sterrebeek werd waarschijnlijk gebouwd rond 1050, als **donjon** (een versterkte toren) in opdracht van de heren van Kraainem voor rekening van de hertog van **Brabant**. De meeste donjons werden gebouwd rond de periode van **de eerste kruistochten**.

'A furore normannorum libera nos domine'

O God, bevrijd ons van de woede van de Noormannen
(Een gebed uit de kerken van de 10de eeuw)

De **donjon** is volledig Romaans en werd gebouwd als militaire commandatuur ter bescherming van vier strategische heirbanen (later waarschijnlijk als tolhek)
:

- De Oude Baen (**Brussel-Leuven**)
- De Waelsche Baen (**Mechelen -Waver-Namen**)
- De Baen op Leuven (**Tervuren -Leuven**)
- De Dieweg (**Ukkel -Tervuren-Duisburg-Tongeren**)

De toren zou gediend hebben als gevangenis (er zijn nog steeds ijzeren ringen in het souterrain van de toren als getuige hiervan), daarna als kapel en in de 19de eeuw als 'druppelkot' voor de boeren.

De oude Dieweg

De 12de eeuw : Ontstaan van een dorpsgemeenschap rond de donjon

Om de regio van Sterrebeek onder controle te hebben had men dus een donjon nodig op het kruispunt van de vier heirbanen. Wie Sterrebeek onder controle had, had de gehele streek onder controle en daar was het veilig wonen. Reeds in 1175 wordt Sterrebeek genoemd als 'villa' (dorp) door graaf Godfried III de Moedige.

Wie in die tijd 'dorp' zegde, zegde 'heer', wie 'heer' zegde, zegde 'slot', wie 'slot' zegde, zegde 'donjon', toren. Het zou waarschijnlijk niet volledig onredelijk zijn om te beweren dat het dorp zich ontwikkelde in de nabijheid van de donjon van Ter Meeren.

In zijn ontslagrede als burgemeester van Sterrebeek zegde Maurice Braun in een bui van bescheidenheid :

Over 8 eeuwen stichtte mijn familie het kasteel van Ter Meeren en daarna de kerk, de parochiale broederschappen en het tweede kasteel, destijds gelegen beneden het huidige kerkhof. Rond dit centrum werden de grote pachthoven opgericht en tot op het einde der voorgaande eeuw was Sterrebeek een kleine landbouwgemeente. ✂

De donjon met duiventil en spreeuwentoren

Het domein rond de donjon was omgeven met moerassen vanwaar de naam "de Merre", later "Ter Meeren" en de straatnaam "Meerstraat" later verbasterd in "Medekenstraat". De naam van der Meeren wordt ontleend aan de lokale toponymie, als een verdere kwalificatie van de heer die er woont.

Een van de eerste gekende 'sires' die in de donjon woonden was **Hendrik I van Stertbeke**, vazal van hertog Godfried van Brabant (rond 1100). Hij wordt aanzien als stamvader van het geslacht van der Meeren.

calumpnie, qua aduersus ecclesiam habuerat,
penitus et apud patriam eandem remens, quod
foris in cenobio apud cravensem rotterodame
ecclesie stertbeke, vel quocumque loco emptione
vel liberali donatione de suo iure obtinuerat,
penitus et affectantibus nepotibus suis ad op
erem in manu dedit, cuius curam mee
fiducio in ipso nepotibus suis Daniel fecerat et

Eerste document waar Stertbeke in voorkomt (1173)

De 13de eeuw : De standplaats van de burgemeester van Brussel

De dertiende eeuw was het hoogtepunt van het Hertogdom Brabant dat zich in het noorden tot aan Breda uitstrekte.

In 1192 woont **Henricus Villicus de Stertebeke** (Hendrik II van Stertbeke) in de donjon. Waarschijnlijk moest hij de strategische wegen beschermen voor de graaf Henri I . Later wordt Henricus burgemeester van Brussel (1201-1213). Hij wordt vermeld als getuige in een geschrift te Vilvoorde, donateur van de Abdij van Affligem. Zijn broer Grégoire de Stertebeke is burgemeester van Vilvoorde en wordt later ook burgemeester van Brussel (1224-1226). De heer van Ter Meeren was de heer van Sterrebeek, en de heer benoemde de burgemeester, in de meeste gevallen, zichzelf.

Na zijn dood wonen zijn zonen in het kasteel : Hendrik III, Hendrik IV en Jan II (Magister Johannes de Stertbeke, notarii).

Wapenschild De dertiende eeuw was het hoogtepunt van het Hertogdom Brabant dat zich in het noorden tot aan Breda uitstrekte.

In 1192 woont **Henricus Villicus de Stertebeke** (Hendrik II van Stertbeke) in de

donjon. Waarschijnlijk moest hij de strategische wegen beschermen voor de graaf Henri I . Later wordt Henricus burgemeester van Brussel (1201-1213). Hij wordt vermeld als getuige in een geschrift te Vilvoorde, donateur van de Abdij van Affligem. Zijn broer Grégoire de Stertebeke is burgemeester van Vilvoorde en wordt later ook burgemeester van Brussel (1224-1226). De heer van Ter Meeren was de heer van Sterrebeek, en de heer benoemde de burgemeester, in de meeste gevallen, zichzelf.

Na zijn dood wonen zijn zonen in het kasteel : Hendrik III, Hendrik IV en Jan II (Magister Johannes de Stertbeke, notarii).

Wapenschild

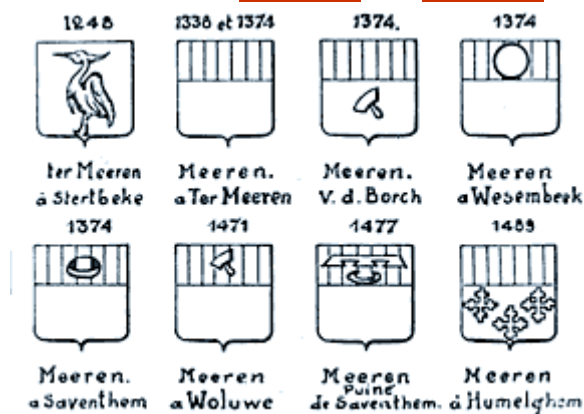
Met Jan II van der Meeren van Stertbeke, ridder in 1247, begint de patroniem van der Meeren. Jan II, *dominus Johannes miles de Stertbeke, dictus de Mera*. Sterrebeek wordt de wieg van dit adellijk en beroemd geslacht uit de Brabantse geschiedenis.

Met Jan II van der Meeren van Stertbeke, ridder in 1247, begint de patroniem van der Meeren. Jan II, *dominus Johannes miles de Stertbeke, dictus de Mera*. Sterrebeek wordt de wieg van dit adellijk en beroemd geslacht uit de Brabantse geschiedenis.

De 14de eeuw : Centrum van grafelijke macht

Zijn zoon **Jean III** volgt hem op als rechterhand van de Hertog en diens familie bekleedt stuk voor stuk hoge posities in het hertogdom in de 14de eeuw. Jean III bezat enorme gebieden te Sterrebeek en Wezembeek zoals het hof Gracht en het hof ter Borgt, Neerijse en Zaventem. Hij sterft in 1313 waardoor Ter Meeren in

eigendom komt van zijn zoon, Jan IV van der Meeren, leenman van de Brabantse hertogen die huwde met Lysbeth van der Borcht. Hun dochter zou trouwen met Everard Serclaes (+1389), bevrijder van Brussel.

wapenschilden van de familie Ter Meeren

Diens zoon, **Jean V van der Meeren**, ridder, heer van Zaventem en Sterrebeek streed te Baesweiler in 1371 aan de zijde van Hertog Wenceslas van Luxemburg tegen de Hertog van Gelder maar verloor. Hij werd gevangen genomen en slechts tegen een hoge prijs vrijgekocht.

Het volk van Sterrebeek moest het gelag betalen in de vorm van jaarlijkse belastingen. Sindsdien werden er regelmatig volkstellingen en heerdellingen gehouden. In die tijd waren de bewoners van Ter Meeren niet populair maar bijzonder gevreesd omwille van hun strenge straffen.

Jan Van Boendale, de dichter van Tervuren, auteur van de geschiedenis van het hertogdom Brabant, bezocht Ter Meeren terwijl hij zijn Brabantse Yeesten aan het schrijven was. Een van de liederen hierin heet 'De Vlaamse Leeuw'. Dit was het lied dat Hippoliet J. van Peene inspireerde (Kapelrijke 1811 - Gent 1864) om De Vlaamse Leeuw, het Vlaams volkslied, te componeren.

Wapenschild vander Meeren van Sterrebeek
"Van azuur met een zilveren reiger"

De vijftiende eeuw : Ter Meeren breidt uit

Na zijn dood wordt volgens zijn laatste wil vooraan het kasteel een "aumônerie" gebouwd, een aalmoezenhuis waar de aalmoezenier (de aumônier) woonde. De aalmoezenier was een geestelijke die werd geattacheerd aan een gemeenschap meestal rond een 'hof'. Louis XIV, de zonnekoning formaliseerde dit door het benoemen van *Le Grand Aumônier de France*, die verbleef in de Aumônerie van Versailles. Nu bestaat 'aalmoezenier' vooral in het leger maar de laatste tijd is het aantal aumôneries met 400% gestegen, vooral nadat het statuut in Frankrijk in 1964 werd erkend. De bekendste aumônier was Pierre de Ronsard (+1585).

De hertog van Bourgondië, Filips de Goede erft Limburg en Brabant, die zo deel gaan uitmaken van de Bourgondische Nederlanden.

In 1450 begint de expansietijd van het Hof Ter Meeren. Er wordt een vleugel bijgebouwd in Brabantse Renaissance en een kapel door Jean VIII Van der Meeren in 1449, burgemeester in 1477.

De taak van de Ter Meeren aalmoezenier was waarschijnlijk het uitdelen van brood aan de armen. Door de permanente crisissfeer in de Late Middeleeuwen kenden de armen een grote bestaansonzekerheid. Een kwart van de stadsbevolking leefde permanent op de rand van het bestaansminimum. Het waren vooral niet-gespecialiseerde arbeiders, die onregelmatig werkten tegen lage lonen. Zij konden zodoende niets sparen, waardoor een plotse prijsstijging van het brood dramatische gevolgen had.

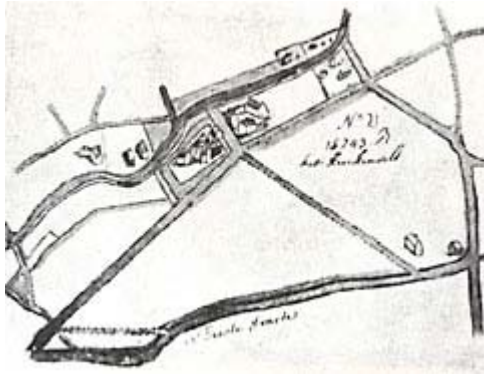
Met Koenraad van der Meeren, eerste hoogleraar aan de universiteit Leuven en burgemeester van Brussel (1474) begint een gouden tijd voor Ter Meeren. Conrad I was burggraaf van Brussel en lid van de Raad van Brabant. Hij wordt echter in 1477 verbannen omdat hij zich verzet tegen de democratische partij. Hij verwerft Ter Meeren in 1483.

De familie Van der Meeren legt allerlei allianties met de Brusselse adel en trouwt zich in de rijke patriciërsfamilies zodat het kasteel het middelpunt wordt van het zogenoemde "Le High Life bruxellois". Al vlug wordt het kasteel 'the place to be' doordat de Van der Meerens de hoogste ambten bekleden bij de hertogen van Brabant (schout, meier, amman, notaris, schepen..)

Tijdens de oorlogen (1488-89) komt Maximiliaan van Oostenrijk, koning van Duitsland en keizer van het Roomse Rijk en weduenaar van Maria van Boergondië, op het kasteel en kampt op de landerijen samen met zijn zoon Philips de Schone. Het dorp werd geplunderd omdat de Sterrebekenaars weigerden om verhoogde belasting te betalen. De kasteelheren van der Meeren trachten steeds te bemiddelen. Philip II.

De zestiende eeuw : Le High Life bruxellois in Ter Meeren

Na de dood van Koenraad wordt het kasteel verkocht aan Filips I van der Meeren. **Filips II van der Meeren** werd de voorlaatste kasteelheer van Ter Meeren. Hij was schildknaap van Willem van Oranje en tekende in 1566 het Eedverbond der Edelen waarbij hij zich samen met 200 edelen verzette tegen het Spaanse schrikbewind. Hij moest vluchten als Hertog van Alva kwam. Hij werd verbannen in 1568. Zijn zoon Willem van der Meeren was de laatste uit het geslacht en verkoopt het kasteel in 1605 aan Ferdinand de Boisschoot.

In die tijd krijgt Ter Meeren de beroemdste gasten over de vloer die komen 'netwerken'.

Volgens het caertboeck van Dîmes besloeg Ter Meeren dan 130 hectaren

According to castle legend Charles the Great (V) had a particular affinity with Ter Meeren. Charles V was a descendant of the House of Habsburg, which gave him sovereignty over so many lands that it was said that the sun never set on his dominions. Charles was the son of Philip II, Duke of Burgundy, by Joanna, daughter of Ferdinand and Isabella, and Burgundy was the first realm he was to lead when his father died in 1506.

Zegel van Jan van der Meeren

Keizer Karel : Ik spreek Frans tot mijn ministers, Spaans tot mijn God en Duits TEGEN MIJN PAARD !

Volgens de kasteellegende zou de zoon van Filips de Schone, Keizer Karel (V), een erg grote affiniteit hebben gehad met Ter Meeren en kwam hij er geregeld jagen samen met zijn zoon, Don Juan, later koning van Spanje en gouverneur-generaal van de Nederlanden tijdens de Spaanse Furie. Als bewijs hiervan wordt dikwijls aangehaald dat de schoorsteen op de eerste verdieping van de toren de wapens van Habsburg draagt met het devies 'Plus Oultre'. De volkslegende wil dat een boer die hem op de jacht vergezelde een grapje maakte over zijn notoire (vooruitstekende) Habsburgse kin en zijn steeds gapende mond. Hij zou gezegd hebben : "Attention, Sire, ici les mouches sont insolentes".

Hier alvast een geschreven bewijs van zijn bezoek :

"Duysent vijfhondert zes-en vijftigh op Sinte Peeter en Pauwel avont soo trock sijne Keyserlijcke Majesteyt uyt Brussel en gongh liggen tot Sterrebeekc, den Koninck sijnen sone tot Groenendael, ende byde sijne susters ter Vueren : om diewille dat men in 't Hof groote gereedschap moest maecken, tegen dat Maximiliaan den Koninck van Bohemen, des Rooms Koninckx en 's Keysers Broeders Sone te Brusel soude komen met Vrouwe Maria, sijne Huysvrouw des Keysers Dochter"

(J.Stroobant)

Ook Prins Willem van Oranje-Nassau, die in Brussel werd opgevoed, zou regelmatig op het kasteel te zien geweest zijn.

In 'Le Livre de raison de la famille Spoelbergh' vinden we onder 15 september 1572 :

Le Prince d'Orange est parti avec toute son armée de devant Mons en Hainaut, de sorte qu'il arrivera le 17 suivant près de Bruxelles, après avoir dormi cette nuit au chateau-fort de Sterrebeek. Il y resta campé jusqu'au lendemain, savoir le 18, ensuite il arriva à Malines vers le soir avec 1400 au 1500 chevaux et son armée a quitté Sterrebeek et les environs le 20 du même mois.

De familie van der Meeren was de prins gunstig gezind en kon via haar allianties goed lobbywerk voor hem verrichten. Daarenboven bestond er ook nog een bloedband tussen de Oranjes en de van der Meerens. In die tijd was Ter Meeren nog steeds het symbool van een heerlijkheid uit het Ancien Regime en die werden bezorgd door vorsten om steun te bekomen bij imminente confrontaties.

In 1975 werd het Willem van Oranje-pad ingehuldigd te Sterrebeek. De wandeling begint op het kerkplein van Sterrebeek . Via het kasteel van Ter Meeren gaat men naar de St. Donatus kapel en zo verder.

Een paar jaar later zou nog een notoir gast naar Ter Meeren komen : Pierre Minuit. . Minuit nam deel aan de verovering van Amerika via de West-Indische Compagnie. De familie zou hem hebben uitgenodigd om te weten te komen of investeren via de West-Indische Compagnie in de Nieuwe Wereld wel een goeie zaak was.

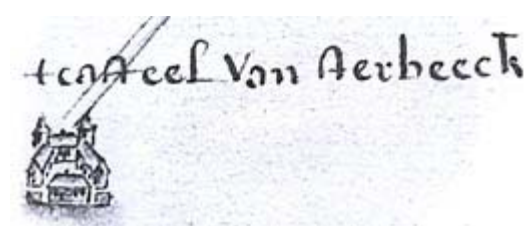
Wat het advies van Pierre Minuit. was, is niet meer te achterhalen, wel staat vast dat hij één jaar later **een aantal snuisterijen ruilt ter waarde van 1000 BEF tegen het schiereiland Manhattan van de Indianen. Hij stichtte er een versterkte burcht, Nieuw-België (Nova Belgica), en was er de eerste gouverneur van.**

Zegel van Nova Belgica

De zeventiende eeuw : Nog meer macht door de Boisschot familie

Ferdinand de Boisschot als ridder van de Orde van Sint Jacob van Compostela

Willem van der Meeren werd de laatste heer van Sterrebeek uit deze familie. Zijn verzorgster, Jeanne Uelens schonk hem een dochter,

Marie-Anne van der Meeren die met Charles d'Ans, de burgemeester van Luik trouwde. Hij verkocht zijn bezittingen (waaronder Ter Meeren) aan **Ferdinand de Boisschot** op 5 juli 1605. Meester Guillaume Rijckewaert, griffier van de stad Brussel nam de heerlijkheid voor hem in bezit. Eerst in 1608 kon hij zijn rechten laten gelden, toen alle financiële verplichtingen voldaan waren.

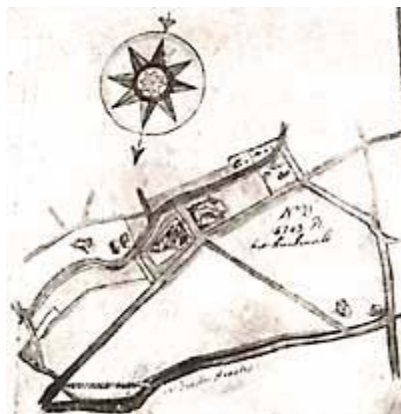
Wapenschild van de Boisschoot

De Boisschot was een van de belangrijkste personages uit de 17-18de eeuwse Vlaamse geschiedenis. Hij was onder andere kanselier van Brabant. De functie van kanselier kan men vergelijken met deze van eerste minister. Op 27 maart 1621 verhieven de aartshertogen **Albrecht en Isabella** het Ridderlijk hof Ter Meeren tot **Baronnie**.

Op een glasraam in de kerk van Zaventem staat het volgende overzicht van zijn leven (+1649) :

Messire Ferdinand de Boisschot, Chevalier de l'Ordre Militaire de St. Jacques, Comte d'Erps, baron de Saventhem, Seigneur de

Sterrebeke, Quarebben, Bijgaarden, Nosseghem, Fontaine Château, et du Bancq d'Anthee. Conseiller d'Etat, et Privé du Roy. Chancelier de Brabant et Lieutenant de la Souveraine Court Feodale. Ambassadeur Ordinaire et Extraordinaire des Sérénités Archiducaux Albert et Isabelle : vers les Roys de France et de la Grande Bretagne et finalement Ambassadeur Plénipotentiaire de Sa Majesté à l'Assemblée de Munster.

De Boisschot familie verkoopt het kasteel aan de familie **Maes**, heren van Ophem. . Het wordt dan voor een tijdje het **Hof Maes** genoemd. Jacques Maes huwde Aleydis de la Tour et Tassis dochter van J.B. de la Tour et Tassis, postmeester-generaal.

Sint Pancratius is de patroonheilige van Kraainem en Sterrebeek (waarschijnlijk omdat ze ooit beide onder de heren van Craainem resorteerden). Also known as Pancritas; Pancratius

Zijn herdenkingsdag is 12 May. Hij was een veertienjarige wees die naar Rome werd gebracht door zijn oom en zich daar bekeerde. Sint Augustinus van Canterbury droeg de eerste kerk in England op aan Sint Pancratius. Hij is de patroon van allen die het slachtoffer worden van valse getuigenis, meineed, kinderen, krampen en hoofdpijn. Sint Pancratius werd te Synnade in Pfyrgië geboren. Hij werd Kristen en omwille van zijn geloof onthoofd op 12 mei 304 op de Via Aurelia te Rome. Paus Gregorius de Grote schreef veel over deze heilige. De cultus kwam waarschijnlijk via Italië naar Frankrijk en de

Nederlanden. Via de St Baafsabdij te Gent kwam de cultus naar Kraainem en Sterrebeek.

Sint Pancratius

Hij was niet veel te zien op Ter Meeren, maar eerder in zijn kasteel te Groot-Bijgaarden. Maar een van de zeldzame keren dat hij er wel was, schilderde Antoon van Dijck, hofschilder van de Engelse koning, zijn portret.

Bij zijn tijdgenoten stond De Boisschot bekend als een hoogmoedig voorbeeld van de nieuwe categorie van edellieden, "de noblesse de robe" of "de edellieden van de tabbaard", een nieuwe kaste die de belangrijke functies in de magistratuur, in de diplomatie of in de politiek probeerde uit te oefenen en door de vorsten geadeld werd.

In 1645 verkopen zij het aan Filips de Ryckewaert, raadspenionaris van de Staten van Brabant. Zijn zonen Karel-Ernest en Philips Amelrijck Rijckewaert wonen het ganse jaar door op Ter Meeren maar kampen met grote financiële moeilijkheden. De ene lening na de andere wordt afgesloten. De tijden zijn ook barslecht. 1667-68 zijn de pestjaren in Sterrebeek, gepaard gaan met hongersnood en voortdurende dreiging van oorlogen. *A bello, a peste, libere nos Domini*. Van oorlogen, van honger en pest, bevrijd ons heer.

Het enige dat de mensen nog hoop geeft is religie met als hoogtepunt de grote processie die uit ging op St. Pancratiusdag. Deze processie komt dwars door het domein Ter Meeren naar de kerk toe.

De 18de eeuw : 'Neerhof' en 'Opperhof' verenigd

Op het einde van de 17de eeuw kunnen de Rijckewaerts hun schulden niet meer betalen en de wethouders Zaventem en Sterrebeek leggen beslag op hun bezittingen op 11 juni 1704.

Aan de top van de Sterrebeekse machtspiramide stonden op dat ogenblik (en nog voor een paar eeuwen) de twee kasteelheren en de pastoor, gevolgd door de pachters of hereboeren die de grote pachten van Sterrebeek in handen hadden : de Rollewagen, de Zwaan, Bruikershof, Voetkenschhof, Hof ter Heide en De Wildeman.

Ter Meeren nog met de moerassen omringd

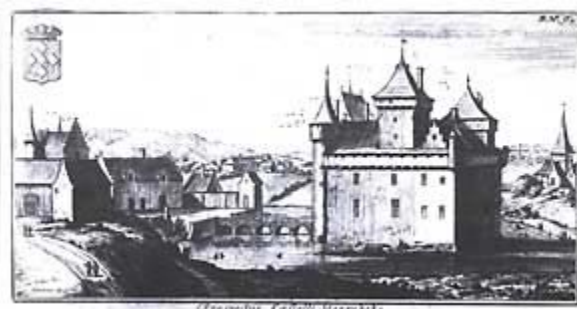
Rond 1750 was Ter Meeren 'het hoff ter Meren, met den speelhuysse oft casteele daerneven staende, samen 29 bunders grond en 7,5 bunders weiland, boomgaarden en groententuinen'.

In 1746 schrijft Willem-Antoon de Fierlant geschiedenis. Hij koopt niet alleen Ter Meeren maar hij verwerft ook het **blazoen van de Wambacqs** van de Rolland heerlijkheid en plaatst het op de donjon van Ter Meeren. Een historische daad.

Filips-Jozef Wamback, griffier van Merchtem was eigenaar van een ander kasteel in Sterrebeek, de **Heerlijkheid van Rolland** (naar Roeland de Mol, 16de eeuwse eigenaar, later Ruwendel). Dit slot werd gebouwd in 1381 door Amelrik Boote (Kasteel van Boote), de officiële bankier van het hertogdom Brabant, om aan Hertogin Joanna te schenken in ruil voor grote privileges. Deze 'borcht van Stertebeek' werd gebouwd op de plaats van een oudere waterburcht, die vernield werd, maar waarvan de ronde omwallingsmuren behouden bleven.

Willem-Antoon de Fierlant

Na de dood van Wamback gaat zijn erfenis over tot **Jan-Antoon Ories**, bekend Brussels bankier, die zijn eigen kasteel, **het Speelgoed**, ooit onderdeel van Ter Meeren, nu eigendom van Madame de Sellier, uitbreidde met 'een deel van een oudt afgebroeke Casteel'. Uiteindelijk laat hij het kasteel volledig afbreken in 1745. Hier slaat de Fierlant zijn slag : hij koopt het blazoen dat op het machtige slot

prijkte om het op de 11de eeuwse toren van Ter Meeren te plaatsen.

Rond het zegel stond het opschrift : **Sigillum Rollandiae**. Later werd dit veranderd in *Sigillum Philippe Joseph Wambacq Dni De Ruwendael dict Rollant*.

In de Middeleeuwen waren er twee kastelen in Sterrebeek : de burcht en het kasteel Ter Meeren. Het kasteel van Boote of Ruwendel werd vroeger '**het**

Neerhof' genoemd tegenover het Hof ter Meren dat het '**Oppeerhof'** werd genoemd (houdt verband met ligging). Met het plaatsen van het blazoen van het Neerhof op te toren van het Oppeerhof werden de twee machtscentra van de regio in een ziel verenigd. Een oude concurrentiehonger werd hier ook gestild. Vanaf nu was er maar een politiek kasteel meer : Ter Meeren.

Sigillum Rollandiae, nu op de toren van Ter Meeren

De zoon van Willem-Antoon de Fierlant is Goswijn de Fierlant. In 1793, bij de inval van de Fransen, moet die uitwijken naar Wenen. Hij keert terug naar Sterrebeek met Napoleon I. en sterft te Brussel in 1804.

Tot 1883 zal de familie de **Fierlant** in Termeeren wonen en hoge posten bekleden bij de Grote Raad van Mechelen en bij de Raad van Brussel onder de bewoners Goswijn de Fierlant, Antonius de Fierlant en Aloysius van Gonzague de Fierlant, burgemeester van Sterrebeek die Ter Meeren uitbreidt tot 113 hectaren.

Goswin de Fierlant, eigenaar van Ter Meeren in de 18^{de}

eeuw

In 1746 was het Régiment Royal Crawatte te Sterrebeek gevestigd. In 1748 logeerden 9 compagnies van het cavalry Berry , gedurende 3 weken te Sterrebeek.. Deze bezettingen hadden plaats tijdens de Oostenrijkse secessieoorlog toen Oostenrijk onder Maria-Theresa aangevallen werd door Pruisen en Frankrijk. Graan en dieren werden aangeslagen, de kasteelheren moesten extra belasting betalen en de officieren herbergen.

Wapenschild van de Fierlants

In 1789 begint de Eerste Brabantse omwenteling tegen de hervormingen van Josef II. De tweede duurt van 1790 tot 1792. Deze omwentelingen eindigen in anarchie. Vele van de strategische plannen worden besproken met de Fierlants op het kasteel.

De eeuw eindigt met de Boerenkrijg in 1798 ten gevolge van de anti-kerkelijke politiek van de Fransen en van de conscriptie.

De plaats van kasteelheer was dus vrij en vlug gevuld door **Goswijn van den Broeck**, raad-pensionaris van de Staten van Brabant. Zijn dochter Anna-Carolina

trouwt later met jonker **Willem-Antoon de Fierlant**, hoofdschoutet van Turnhout.
De volgende 180 jaar zal de Fierlant familie over Ter Meeren heersen.

De 19de eeuw : onafhankelijkheid van België en bezoek van de koning
Koning Leopold I

Napoleon I.verliest de oorlog in Waterloo en Brabant komt in 1815 onder bestuur van de Nederlanden.

'Men hoorde het gedaver van de kanonnen van Waterloo tot hier (Sterrebeek) en de Russische kozakken met hun paarden kampeerden op het plein terwijl de mensen met hun vee de bossen in vluchten.'

In 1830 wordt België onafhankelijk en wordt Brussel het centrum van het land. Om dit te vieren is er een groot onafhankelijkheidsfeest op het kasteel Ter Meeren ter ere van Leopold I van Saksen-Coburg, de eerste koning der Belgen. Later brengt die een bezoek aan Ter Meeren en schenkt zes Canadese populieren aan de Fierlant familie waarvan er nu nog twee overeind staan. Hij zou ook een 'geweldig eikenboom' hebben geschonken die aan de ingang van het kasteel stond maar nu verdwenen is.

Leopold I van Saksen-Coburg, en later Leopold II kozen Sterrebeek uit als hun jachtterrein, vandaar de benaming "**La chasse des Princes**". Volgens overlevering nam de jacht vooral plaats rond Ter Meeren en zaten de prinsen meer Italiaanse wijn te drinken op het kasteel dan daadwerkelijk te jagen. Vandaar dat, tot de dag van vandaag, nog dikwijls de jachtgebieden van Ter Meeren worden verward met de Prinsenjacht, een gemeentelijke verkaveling rond de hippodroom.

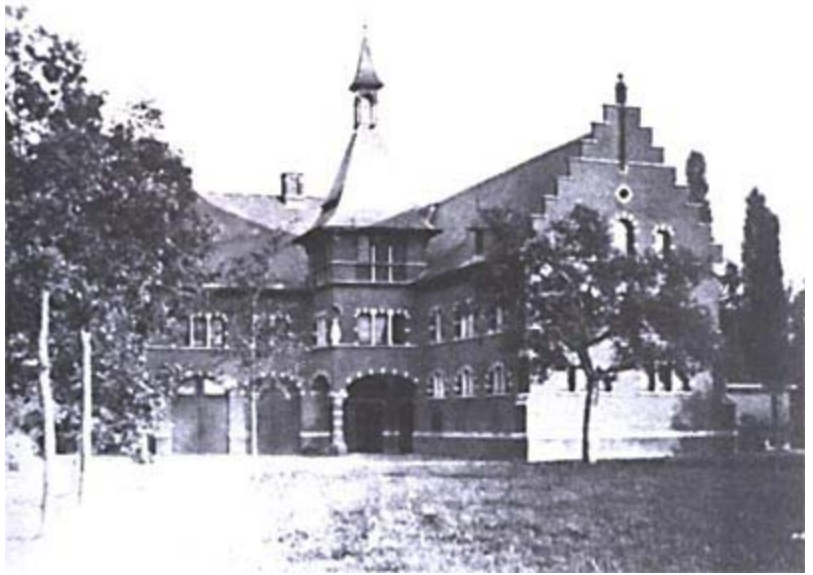

Baron Aloysius de Fierlant

In 1865 beslist **Baron Aloysius de Fierlant** zijn droom in werkelijkheid te zetten : hij wil Ter Meeren volledig 'naar zijn droom en gedachten' verbouwen.

Ter Meeren wordt uitgebreid met bijgebouwen en met een koetshuis :

De architect Jos Schadde (Antwerpen) bouwt de vleugel in Mechelse Renaissance (verschillend van de Brusselse

vorm) en legt een Engels plezierpark aan. Hieronder de familie Fierlant in hun park te Ter Meeren.

Tussen de Mechelsesteenweg en de Beekstraat wordt een garde-huis gebouwd, maar dit wordt opnieuw afgebroken tijdens de tweede wereldoorlog (1944).

de Fierlant familie in hun pas aangelegd park

Het kasteel zelf wordt volledig gerestaureerd en de emblemen van de Fierlants zijn onmiskenbaar overal aanwezig :

Voor het domein zelf wordt een team van personeelsleden aangeworven die in de bijgebouwen wonen.

De bijgebouwen worden mooi geïntegreerd langsheen de Mechelsesteenweg :

Op zijn toppunt is Baron de Fierlant burgemeester van Sterrebeek. Ondertussen is Europa zwaar getroffen door de economische crisis in de landbouw. De USA begint een concurrentieoorlog en wint van Europa door 'agricultural invasion', de massale invoer van tarwe door roofbouw gewonnen op maagdelijke gronden in de overzeese nieuwe landen. De rijkere boeren schakelden over naar veeteelt of naar plattelandsindustrie. Sommige Sterrebeekse boeren vinden een uitweg rond 1895 door het kweken van witloof. De crisis samen met de diepgaande renovatie en het overgaan van zijn ambt van burgemeester naar August Braun,, brengt baron de Fierlant in financiële problemen.

